

Oqaasiliortut ataatsimiinnerat
Ataasinngornermi apriliip 2-anni 2007 nal. 9,00
Oqaasileriffiup ataatsimiittarfiani.

Peqataasut.: Carl Chr. Olsen, Abia Abelsen, Ellen J. Karlsen, Eva Møller
Thomassen, Lisathe M. Kruse.

Peqataanngitsoq.: Stephen Heilmann

Allatsi.: Amalie Egede

Oqaluuserisassatut siunnersuutit

1. Tikilluaqqusineq
2. Kingullermik ataatsimiinnermit imaqarniliap akuerisassanngorlugu saqqummiunnera.
3. Miljøteknisk terminologiordbog akuerisassatut siunnersuutit (Lisathe Møller Kruse , nassuiaateqarlunilu)
4. Oqaatsit aalajangiivigisassat: Bolig-butik
5. Atit uagutsinnit allaasumik allattaatsimik allatat? Aalajangiiffiunngitsumik oqallisissiaq
6. Taasariaqartut allat

- 1. pillugu -

CCO tikilluaqqusivoq

- 2. pillugu -

Imaqarniliaq akuerineqarpoq.

- 3. pillugu -

Lisathe saqqummiivoq, eqqaavaa Kanukokami sulisoq Gitte Linday Jensen suleqatigalugu fagekspert dm pisortaqaqarfimmeersorlu isumasiutai pillugit ingerlassimallugit, aamalu suleqatigiilluarlutik ingerlasimapput.

Oqaasiliortunut Miljøteknisk terminologiordbog taaguutit isummerfigisassatut saqqummiunneqarput.

Qup. 1 **Definition** kalaallisut *isumasiuut* assersuut taaguutip (oqaatsip isumasiuutitaa) ordbogimeereermat Oqaasiliortut.

Adfærdsregulere vb. Nutsernerani Oqaasiliortut aalajangiuppaat imak taaguuteqassasoq *Pissusissaanut naleqqussarpaa oqaas..*

Afdampnings-kriterium isumasiuutaani *aalannguunnerpaaffissap killinga*

Affald eqqakkat, igitat, eqqagassat

- Qup. 2 **affaldsfraktion** *Eqqakkat suussuseqatigiikkutaat immikkoortut isumasiuutaani **Kølervæske** kalaallisut nillusaat taaguuteqarnissaa oqaasiliortut isumaqatigiissutigaaat.*
- Oliefilter** *Sukuluaat*
- Karosseri** *Biilip timitaa*
- bildæk** *Biilip assakaasui, Oqaaseqarfigin biili pineqareermat oqaaseqarfigin. Saavatigut biili allaqqittariaqanngilaq.*
- Hjul** *Assakaasoq*
- Oliefiltre** *Uuliamut sukuluaatit.*
- Qup. 3 **Affaldshierarki** *Eqqakkat pinarnersiorlugit immikkoortiterneri.*
- Valg af varer og produkter** *Pisiassanik*
- Kissarnera allangortinneqassaaq** *kissaaq*
- Qup. 6. **Afløbsvand** *kuuffiup imertaa*
- Afskæring** *pallittaalisaaq - pallinngatsaalisaaq*
- Qup. 7. **Analyse** *paasiniaaneq*
- Qup. 8 **Anvisningsordning** *Innersussutissamik aaqqissuussineq*
- Qup. 9. **Bioakkumulerende** *Uummassusilinni eqiteruttartooq*
- Fødekæden** *Nerisariaattut*
- Ilangaaqutaassutissaata** *akuerineqarpoq*
- Svampe** *uquit, pupiit*
- Qup. 10 **Biocider omfatter en lang række stoffer som kan være skadelig**
Biocidinut ilaapput atortussiarpassuit ajoqutaasinnaasut
- Qup. 11. **ophopes i kroppen** *timimut akuliukkaangamik*
- Bly kan påvirke børns indlæringsevne** *meeqqat silassorissusiannut*
Akornusiisinnaavoq/ ajoqusiisinnaavoq (Oqaasiliortut akuersissutigaaat)
- Qup. 12 **blødgøre** *Qitulisaat*

- Qup. 13 **Bromerede flammehæmmere ordgr.** *Ikummarnaveersaatit*
- Qup. 14 Pappiararsuaq: **Qallissiarsuaq** akuersissutigineqarpoq
- Qup. 15 Nungusaataanngitsoq aamma piuartitsisoq atorneqarsinnaapput.
Peqqumaatit isumalluutitut taarsiullugu
- Qup. 16 **Freon nillartaartitsissutit**
Tissalukaartittakani *tissalukaartitsisuni*
Oqaaseq *Ulluinnarni* piissaaq eqqagassat nalinginnaasut
- Qup. 17 Ingutserineq isaterineq
Nerisariaani
- Qup. 18 **Drivhuseffekt** (nunarsuup silaannartaata katiternerata inerner) ?
Lattergas kalaallisut misissorneqassaaq
- Qup. 21 **Emmission** aniatitsineq
Eutrofiering naanininneq
- Qup. 46 **POP** Nungujortortanngitsoq imaluunniit arrorsaruminaatsoq
Sananeqaat uummassusilinni nungujartortanngitsut POP
isumaqatigiissut malillugu.
POP-t pillugit isumaqatigiissut
Nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissut
Derudover aamma annikillisinniarlugit atorunnaarsinniarlugit
Arrortikkuminaattupilussuulluni.

**Marlunngornermi apriliip 3-anni 2007 ataatsimiinnerup nanginnera nal. 13,
30 Oqaasileriffiup ataatsimiittarfiani.**

Peqataasut.: Carl Chr. Olsen, Abia Olsen, Eva Møller Thomassen, Lisathe M. Kruse.

Peqataanngitsut.: Stephen Heilmann, Ellen J. Karlsen

Allatsi.: Amalie Egede

- Qup. 23 **flyveaske** ikuallaavimmit arsakut
Fjernvarme kiassaateqarfimmit kissaq
- Qup. 24 periuseq, periaaseq assigiissinneqarput
- Qup. 25 Mingutsitsisut uummassulinnit pilerfeqartut
- Qup. 27 **Genbrugsplads** atoqqitassaasivik
Genvindvinde pioqqilersippaa
- Qup. 28 **Grundvand** Nunap iluata Erma, *Ernga/anani*
- Qup. 29 **Gråt spildevand** errorfinnit imikoorut
- Qup. 30 **hovedledning** ingerlavik pingaarneq
Imminut napatinnermik siunertalik
- Qup. 31 **immision** silaannaq minguttoq
Inert opsugningsmateriale milluaasoq tigooraaginnartog
- Qup. 32 **klapning** Qalusaniq kivisitseqqiineq
- Qup. 33 **Klinisk risikoeffald** timimut passussissutikut
navianaateqarsinnaasoq
- Qup. 34 **Langtidseksponering** sivirusumik sananeqaatinit
sunnersimaneqarneq
- Qup. 35 **latrin** arnartarfiit imaat
- Qup. 36 **massestrøm** aqqusaartuinerup annertussusia paasiniaaneq
- Qup. 37 **miljøbelastning** avatangiisimut nammakkiisinnaaneq
- Qup. 38 **Miljøfremmedstof** sananeqaat pingortitameeriinngitsoq
Miljøgodkendelse avatangiisimik atuinnermik akuersissut
Igitassaq avatangiisinut navianartog
- Qup. 39 **Miljøledelse**
Miljøledelse vil typisk bygge på følgende årlige cyklus: - kortlægning af miljøforhold (grønne regnskaber)

Avatangiisinik aqutsineq ukiup ingerlanerani
tunngavilerneqarajuttarpoq.
Avatangiisit pissusiinnik nalunaarsuineq
Avatangiisinut politikkimik siunnerfissanillu aalajangersaaneq
Iliuuisanik pilersaarusiorneq
Avatangiisinik tunngasumik suliamik naliliineq

Qup. 40 **Miljøledelsessystem**

Avatangiisit mianeralugit aqutsineq

Avatangiisinik aqutseriaaseq

Miljømærke avatangiisinik navianaatsuuneraassut

Qup. 41 **mutagene stoffer** atortussiat timimut sananeqaataanik
innarliisinnaasut

Nedbrydelige nungujartorsinnaasoq

Latrin, der opsamles i tørklosetter anartarfiit imaat arnartarfinni
imaartakkanut katersorneqartarput.

Qup. 48 **brønd på afløbssystem f.eks. fra losseplads til opsamling af vand/perlekolatprøver.**
Soorlu eqqaavissuarmiit kuffiup ilaani itersaliaq qulisaq imermut/perkolatimik misissugassamut eqiterivik.

Qup. 50 sanitetsspildevand kalaallisoortaanin inatsit maleqqisaarlugu
allaqqissaarneqarsimassaaq

Qup. 51 **sediment** kinnerit

Qup. 52 **slagge** ikummarlukut

Qup. 53 **spildolie** uuliakoq

Qup. 55 **Substitutionsprincip** pitsaanerusumik taarsiisarnissamik tunngavik

Qup. 55 **Miljømærken Blomsten** Europamiut avatangiisinut tunngatillugu
meqqiliuttagaannut sikkernermit naligitinneqarpoq.

Qup. 56 **særligt forurenende virksomhed** suliffeqarfik mingutitsinerusoq

Tailings seqummarissut

Tilsynsmyndighed nakkutilliinermik

Qup. 57 **tungmetal** saffiugassat oqimaatsut

Qup. 58 **Proces hvor vand fjerner stof fra en fast fase** ermup kuugussaanik
misilittaavik (uteqqiivigineqassaaq)

Imissap katersuuffia

Qup. 60 erngit ermit

Vvm pillugu pujup allagaa akuerineqarpoq.

Qup. 61 **ætsende stof** sananeqaat neriuisartog

Økonomisk styringsmiddel aningaasanik tunngavigalugit aqutsineq

Lisathip eqqaasaa Modtager tigooraasoq

Komprimerer inikillisippaa

- **3. pillugu** -

Boligbutik **Najukkanut atortussaarniarfik**

Bolig Center **Ineqarnermut saaffiginnittarfiit**

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Carl Chr. Olsen
Siulittaasoq

Amalie Egede
Allatsi